

Senos laikos

A. Roņa stāsts
Andras Otto ilustrācijas

Reiz senos,
senos laikos
dzīvoja puisītis
vārdā Alberts.

Arī mūsu
laikos dzīvo kāds
puisītis, ko sauc
par Albertu.

Seno laiku
Alberts ģērbās
baltā linu kreklā,
pelēkās biksēs
un ādas apavos,
ko sauca par
pastalām.

Mūsu laiku Albertam kājās ir zili džinsi
un ērtas tenisa kurpes.

Seno laiku Alberts vasarās gāja ganos. Viņš palīdzēja tētim un mācījās cirst kokus, celt mājas, sēt un stādīt, lai visiem būtu ko ēst. Viņš prata jāt, šaut ar loku, un viņš neapmaldījās pat visbiezākajā mežā.

Mūsu laiku Alberts iet skolā. Viņš dzīvo mājā, kas nav viņa tēva celta. Maizīti viņa māmiņa nopērk veikalā. Zirga vietā viņš brauc ar auto, vilcienu vai pat

lidmašīnu. Viņš zina daudz par robotiem, raķetēm un televīziju, bet nekad nav mežā saticis lāci.

„Es gribētu dzīvot senajos laikos,” saka mūsdienu Alberts.

„Es gribētu zināt, kā būs pēc daudziem gadsimtiem,” teica seno laiku Alberts.
Un tu? Kad tu gribētu dzīvot?

*****

Uzzīmē sevi laikā, kad tu gribētu dzīvot!

Skolotāju / vecāku lapa

Virsraksts: Senos laikos

Autors: A. Ronis

Ilustrators: Andra Otto

Līmenis

LIX: 29

Valodas līmenis: A2

Piemērotais vecums: 2.-4. klase

Galvenie tēli

Seno laiku Alberts

Mūsdienu Alberts

Vārdu saraksts

Pamata vārdu krājums

auto = automašīna	<i>car</i>
biezs	<i>thick</i>
lācis	<i>bear</i>
puisītis = puisis	<i>boy</i>

Paplašinātais vārdu krājums

ādas apavi	<i>leather shoes</i>
celt mājas	<i>to build houses</i>
cirst	<i>to chop</i>
džinsi	<i>jeans</i>
ērtas	<i>comfortable</i>
gadsimti	<i>centuries</i>
iet ganos	<i>to shepherd</i>
jāt	<i>to ride (a horse)</i>
lidmašīna	<i>plane</i>
linu krekls	<i>linen shirt</i>
mūsu laiki, mūsdienas	<i>today (in present day)</i>
neapmaldīties	<i>to not get lost</i>
pastalas	<i>simple shoes made of one piece of leather</i>
raķete	<i>rocket</i>
robots	<i>robot</i>
senie laiki	<i>long ago (in ancient time)</i>
sēt	<i>to sow</i>
stādīt	<i>to plant</i>
šaut ar loku	<i>to use a bow</i>
tenisa kurpes	<i>tennis shoes</i>
vilciens	<i>train</i>

Pārrunu jautājumi

- Ko nozīmē „senos laikos”?
- Ko nozīmē „mūsu laikos”?
- Kādus zēnu vārdus tu zini?
- Vai tev būtu vieglāk dzīvot senos laikos vai mūsdienās? Kāpēc?
- Kā tev no šodienas dzīves trūktu visvairāk, ja tu dzīvotu senajos laikos?
- Kāpēc senajos laikos būtu vieglāk dzīvot?
- Ko seno laiku Alberts domātu par tavu mūsdienu dzīvi?

Nodarbības stundā

1. Kādi bijām? Kādi esam? - 1. uzdevums

Uzdevumi / Darba lapas

1. Cik vārdu? - 2. uzdevums
2. Kādeņi jeb īpašības vārdi - 3. uzdevums
3. Skolēni tekstā ar vienas krāsas zīmuli pasvītrot lietvārdus, ar citas krāsas zīmuli — darbības vārdus.

Rakstu darbi

1. Salīdzini - 4. uzdevums
2. Kas ir vienāds? - 5. uzdevums
3. Jauno vārdu atkārtošanas spēle Nr. 9 - Kategorijas

Runas vingrinājumi

1. Jauno vārdu atkārtošanas spēle Nr. 10 - Mēmais šovs

Kādi bijām? Kādi esam?

Kas nepieciešams?

1. Stāsts "Senos laikos";
2. darba lapa "Kādi bijām? Kādi esam?";
3. krāsu kritiņi vai filči (flomāsteri);
4. zīmulis;
5. grieznes.

Kas jādara?

1. Skolēns izlasa stāstu "Senos laikos" un pārrunā tā saturu, salīdzinot senos laikus ar šodienu.
2. Skolēns saņem darba lapu "Kādi bijām? Kādi esam?".
3. Skolēns pa pārtraukto līniju (- - - - -) pārgriež darba lapu un pa nepārtraukto līniju (_____) saloka savu darba lapu tā, lai izveidotos sērkokociņu mapīte ("matchbook").
4. Lapas kreisajā pusē skolēns uzzīmē senajiem laikiem raksturīgu ilustrāciju.
5. Lapas labajā pusē skolēns uzzīmē šodienai raksturīgu ilustrāciju.
6. Mapītes iekšpusē, zem savām ilustrācijām skolēns ieraksta dažus tās raksturojošus teikumus.
7. Skolēniem lūdz nolasīt teikumus un parādīt ilustrācijas.

Kādi bijām? Kādi esam?

nolocīt

nolocīt

Senos laikos

Šodien

Cik vārdu?

Uzraksti, cik vārdu vari izdomāt ar katru no dotajiem burtiem!

A _____

l _____

b _____

e _____

r _____

t _____

s _____

Kādeņi jeb īpašības vārdi

Sameklē stāstā kādeņus jeb īpašības vārdus, kas apzīmē doto lietvārdu!

1. _____ laikos dzīvoja puisītis vārdā Alberts.
2. Alberts ģērbās _____ linu kreklā, _____ biksēs un ādas apavos.
3. Mūsdienā Albertam kājās ir _____ džinsu bikses un _____ tenisa kurpes.

Pievieno dotajiem lietvārdiem kādeņus (īpašības vārdus), piemēram, Kāds zēns? Īss zēns

_____ koki	_____ mājas
_____ mežs	_____ skola
_____ maize	_____ māmiņa
_____ veikals	_____ zirgi
_____ auto	_____ vilciens
_____ lidmašīnas	_____ robots
_____ raķetes	_____ lācis

Salīdzini!

Aplūko katru attēlu ļoti rūpīgi! Uzraksti seno laiku mājas un mūsdienu mājas atšķirības!

Senos laikos:

Šodien:

Kas ir vienāds?

Aplūko katru attēlu ļoti rūpīgi! Uzraksti, kas šodienas Albertam un seno laiku Albertam ir vienāds! Raksti pilnos teikumus!

Stāsts par mani un manu draugu

Uzraksti stāstu par sevi un savu draugu, izmantojot vismaz desmit paplašinātā vārdu krājuma vārdus!

Jauno vārdu atkārtošanas spēle Nr. 9 – Kategorijas

Kas nepieciešams?

1. Lapa ar jaunajiem vārdiem.

Spēles noteikumi:

1. Skolotāja paziņo kategoriju un skolēni izvēlas šai kategorijai piederošus vārdus. Skolēni, kas pareizi izvēlējušies vārdus, ir uzvarētāji. Dažādu kategoriju piemēri:
  - lietvārdi;
  - īpašības vārdi;
  - darbības vārdi;
  - trīszilbju vārdi;
  - vārdi, kas nosauc emocijas;
  - rotaļlaukumā sastopamas reālijas.

Ko vēl var darīt?

1. Skolēni izskaidro, kāpēc viņi vārdus iedalījuši tieši konkrētajā kategorijā.

Neaizmirsti!

1. Apstaigāt klases telpu, lai pārliecinātos, ka visi skolēni strādā.
2. Šo spēli vislabāk spēlēt, izmantojot daudz vārdu.
3. Ja skolēns ierakstījis vārdu kategorijā, kurā tas nav paredzēts, skolotājs noskaidro, kāpēc skolēns tā rīkojies.

Skolēniem, kuriem ir grūtības ar jaunu vārdu apguvi, iespējams veidot spēles modifikācijas:

- Skolēni var aplienot vārdus sevis veidotās kategorijās un tad likt pārējiem šo kategoriju uzminēt.
- Skolēni var darboties grupās.

Jauno vārdu atkārtošanas spēle Nr. 10 – Mēmais šovs

Kas nepieciešams?

1. Uz atsevišķām lapiņām uzrakstīti vārdi.
2. Grozs, kuņģā ielikt papīra lapiņas.

Spēles noteikumi:

1. Skolēnus sadala divās grupās.
2. Viens skolēns no pirmās komandas nāk klases priekšā, izvēlas no groza lapiņu un nerunājot attēlo uzrakstīto vārdu.
3. Komanda, kura pirmā pareizi atmin vārdu, nopelna punktu.
4. Tad vārdu izvēlas un attēlo kāds otras komandas skolēns .
5. Spēli beidzot, uzvar tā komanda, kas nopelnījusi vairāk punktu.

Ko vēl var darīt?

1. Šo spēli var spēlēt ilgāk, ja jāgatavojas pārbaudījumam.
2. Grozā var ielikt arī agrāk apgūtus vārdus.

Neaizmirsti!

1. Lai abām komandām būtu vienlīdzīgas iespējas uzvarēt, katra vārda attēlošanai tiek noteikts konkrēts laika ierobežojums.

Skolēniem, kuriem ir grūtības ar jaunu vārdu apguvi, iespējams veidot spēles modifikācijas:

- Spēles vārdus uzraksta uz tāfeles.
- Izmanto mazāk vārdu.
- Spēli spēlē mazākās grupās, kad viens skolēns attēlo vārdu tikai diviem vai trim skolēniem.